



עמ"ת 56469/08/19 - מדינת ישראל נגד ט"ב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

29 אוגוסט 2019

עמ"ת 56469-08-19

לפני : השופט יעקב שפסר, סגן נשיא
העוררת
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עידן סטולוב
נגד
המשיב
ט"ב (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד אבי כהן ועו"ד יפה זמיר

החלטה

1. ערר על החלטתו של בימ"ש השלום בפתח תקווה בפתח תקווה במ"ת 60483-07-19 מיום 26.8.19 אשר הורה על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. השאלה המתעוררת בערר זה היא, האם צדק בית משפט קמא משהורה על שחרורו של המשיב, המואשם בעבירות אלמ"ב, לחלופת מעצר, מבלי להדרש תחילה לתסקיר מעצר מאת שירות המבחן לבחינת החלופה המוצעת?
2. ברקע - בקשת מעצר עד תום ההליכים, לצד כתב אישום שהוגש נגד המשיב המייחס לו עבירות איומים והיזק לרכוש כלפי גרושתו שהתגוררה עמו במועד הרלוונטי וכן תקיפת בנו בעת שניסה להגן על המתלוננת מפניו. המעשים בוצעו ביום 20.7.19 בשעות הלילה כשהמשיב מצוי תחת השפעת אלכוהול. עפ"י עובדות כתב האישום, על רקע חשדו של המשיב כי התינוק בן שלשת השבועות אינו שלו, קילל את המתלוננת ואיים עליה כי יהרוג וישחט אותם. באותן נסיבות ניפץ המשיב בקבוק בירה עשוי זכוכית וקנקן מים על רצפת הבית תוך ששב ואיים על המתלוננת שישחט ויהרוג אותה. באותן נסיבות היכה את בנו במכות אגרופ לפניו, עת ניסה האחרון להרחיקו מהמתלוננת.
- לא היתה מחלוקת בין הצדדים בשאלת הראיות לכאורה ועילת המעצר.
3. בדיון שנערך ביום 4.8.19 עתר המשיב לשחרורו בתנאי מעצר בית במרכז קליטה. בהחלטתו הורה בית המשפט קמא על עריכת תסקיר בטרם החלטה לגופה, תוך שהמשיב נעצר עד החלטה אחרת.
4. בתאריך 15.8.19 התקבל תסקיר שלא המליץ על שחרור המשיב ממעצרו. שירות המבחן ציין שהמשיב מוכר לו מפניות קודמות, בעברו 3 הרשעות בגין ביצוע עבירות אלימות כנגד בת זוג והתנהגות פרועה



במקום ציבורי. המשיב מוסר מידע סותר בנוגע לאופי והיקף צריכת אלכוהול מצדו, בולט נסיונו לטשטש בעייתיות בהקשר זה, אינו מכיר בבעיית התמכרותו לאלכוהול וביטא התנגדות להשתלב במסגרת טיפולית מתאימה, זאת לאחר שעזב את הטיפול על דעת עצמו לאחר מספר פגישות. שירות המבחן התרשם בהפניה קודמת כי המשיב נעדר מוטיבציה ולו סף תסכול נמוך סביב נסיון להעמיק בשיח אודות הרגלי צריכת האלכוהול והתנהגותו האלימה הנלווית לכך. שירות המבחן מצא גם בפגישתו הנוכחית עם המשיב, שלא ניתן להעמיק בשיח עמו אודות דפוסי האלימים בזוגיות וקשייו החוזרים בוויסות, כמו גם בעיית ההתמכרות לאלכוהול, ומצא אותו ממוקד אך ברצונו להשתחרר. כשחש שצרכיו המידיים אינם מסופקים, גברה רמת התוקפנות שלו ובלטו דפוסי תקשורת בעייתיים.

שירות המבחן התרשם שהמתלוננת חוששת מהמשיב, במיוחד על רקע החזרתיות בהתנהגותו האלימה כלפיה ואי עמידתו בהבטחותיו שלא לצרוך אלכוהול. שירות המבחן מציין שנוסף להתמכרותו לאלכוהול, מחזיק המשיב בעמדות המאשרות התנהגות כוחנית בזוגיות, מאופיין בקשיים בתקשורת ובוויסות ומשכך קיים סיכון משמעותי להישנות התנהגות אלימה מצידו כלפי המתלוננת, המועצם במצבי לחץ וכל עת שצרכיו אינם מסופקים וכשהוא מתקשה להכיר בקיומה של בעייתיות עמוקה בדפוסי, זאת על אף מעורבות אלימה ופילית וקודמת שגם ברקע לה צריכת אלכוהול ובגינה הוטלו עליו סנקציות עונשיות.

לאור האמור מביע שירות המבחן ספק באשר ליכולת המשיב להיענות לתנאים מגבילים לאורך זמן, ולצד האמור שלל גם את הערבים שהוצעו מטעם המשיב כבלתי מתאימים להתמנות כמפקחים. המלצת התסקיר היתה שלא להורות על שחרורו של המשיב ממעצרו תוך שהוסיף וצפה אף קושי לשלבו במסגרת טיפולית סגורה או בשילובו בתהליך טיפולי כגורם משמעותי בצמצום הסיכון במצבו.

5. בעקבות התסקיר השלילי שהוגש, התקיים דיון ביום 26.8.19 כשבפתח הדיון ביקש ב"כ המשיב לשחררו למקום חלופה אחר "הבית של אנדריי" שלא נבחן על ידי שירות המבחן. מדובר, כך לדברי ב"כ המשיב, בעמותה אישפוזית סגורה בת"א "בדוגמת" מעצר בית מלא. בין השאר דואג מנהל המקום שלא יהיו במקום אלכוהול וסמים וגם עוברים בו לדבריו טיפול. בית המשפט קמא שמע את מנהל העמותה והורה על שחרורו של המשיב לחלופה המוצעת. החלטה זו היא נושא הערר שלפניי.

6. תמצית נימוקי העוררת היא שלא ניתן משקל מספק לחומרת המעשים המיוחסים למשיב שבוצעו תוך שהוא נתון תחת השפעת אלכוהול, באלימות פיזית ומילולית כלפי המתלוננים ואיומים כלפי המתלוננת שהופנו בין היתר לבנם התינוק בן השלושה שבועות. כן טוענת העוררת שלא ניתנה הדעת לכך שהמשיב נטל לידי כלי תקיפה בעת שאיים עליה - בקבוק וקנקן זכוכית, בהם אחז בעת האירוע וניפצם על רצפת הבית. המשיב הוסיף ותקף את הבן במכות אגרופים לפניו, בעת שהבן ניסה להגן על אמו המתלוננת. העוררת טוענת אפוא כי חומרת המעשים המיוחסים למשיב נלמדת הן מהעובדות המתוארות בכתב האישום, הן מחומר החקירה והן מנסיבות ביצוע המעשים. העוררת מדגישה שאין המדובר במשיב שזו לו ההסתבכות הראשונה עם החוק, אלא במשיב שלחובתו רישום פלילי קודם בעבירות של תקיפה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים כלפי המתלוננת בעבר, וכן הרשעה משנת 2016 בעבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי. העוררת ממשיכה וטוענת שלא ניתן משקל מספק לממצאים שעלו בתסקיר המעצר מטעם שירות המבחן הנוגעות למיהות המשיב והסיכון המשמעותי הנשקף ממנו כלפי



המתלוננת, וכן בדבר הספק הנוגע ליכולתו של המשיב להיענות לתנאים מגבילים לאורך זמן. לפיכך אין ליתן אמון במשיב ועל כן ובהתאם לכללי המבחן הדו-שלבי אין לבחון כלל את חלופת המעצר המוצעת בעניינו.

אשר לחלופה המוצעת טוענת העוררת כי בית המשפט שחרר את המשיב בלא מסמכים לביסוס המקום כמוכר ומתאים. לטענת העוררת מדובר בעמותה שמהווה בית מחסה לדרי רחוב ושיקומים, שלא ניתנו בעניינים מסמכים ואישורים לעניין ניהולה התקין ובלא התייחסות כלל לקיום שוהים במקום מתוקף צו בית משפט ובוודאי שלא כחלופת מעצר מוכרת וטיפולית, ומשכך כלל היא לא עונה על הצרכים של המשיב בהשמתו בחלופת מעצר זו. עוד טוענת העוררת כי שגה בית המשפט עת הורה על שחרורו של המשיב בלא ערבים שלא נבחנו כלל על ידי שירות המבחן, לא חתמו ערבות להבטחת קיום תנאי השחרור ובפרט נוכח קביעת בית המשפט כי אין בחלופת המעצר המוצעת כדי לאיין את המסוכנות כליל ואין בה פיקוח הרמטי. לבסוף טוענת העוררת כי שגה בית המשפט קמא עת סטה מהמלצה שלילית של שירות המבחן בטרם נערך תסקיר שיבחן אפשרות מתן אמון במשיב ובהמשך לכך את החלופה המוצעת.

לאור האמור עותרת העוררת לביטול ההחלטה ולהורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים בעניינו.

7. ב"כ המשיב עותר לדחיית הערר וסבור כי לא נפלה שגגה מלפני בית המשפט קמא עת התרשם באופן ישיר ממנהל העמותה. לדבריו, מדובר בהחלטה מנומקת בה נשקלו כל השיקולים, תוך שקיימות לדבריו גם החלטות נוספות ששלחו עצורים לחלופה זו. ב"כ המשיב מציין כי אף האינטרס הציבורי מחייב לשלוח את מרשו לחלופה זו, המנוהלת על ידי קרימינולוג שיקומי שידווח למשטרה על כל הפרה. לדבריו, נפלה אי הבנה כאילו מדובר במקום פתוח והדבר אינו כך. מדובר במקום סגור כשמצוי בו אב בית משך 24 שעות ביממה, וכשעוזב את המקום המנהל - מר אנדרי - הוא סוגר את השער. ב"כ המשיב מלין על טענת העוררת לפיה לא נבחן אב הבית האמור לשהות משך רוב הזמן עם המשיב ולא חתם על ערבות, דבר שאינו מקובל לדבריו עת נשלח אדם לחלופה המשמשת קהילה טיפולית.

8. אחר שעיינתי בהודעת הערר ונספחיה, וכן בתיק החקירה ובתסקיר שירות המבחן מיום 15.8.19, מצאתי כי בדין הוגש, ולא היה מקום לשחרור המשיב לחלופה החדשה המוצעת, בלא שניתן לפחות סיפק בידי שירות המבחן לבחון את החלופה המוצעת ולהביע עמדתו בעניין.

9. ער אני לכך שאין חובה על בית המשפט להדרש קטגורית לקבלת תסקיר ורשאי הוא ליטול על עצמו להחליט בשאלת שחרור או מעצר אף ללא תסקיר (בש"פ 1225/14 **שעאבן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו](מיום 20.2.14); בש"פ 2762/05 **מזגאונקר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו](24.3.2005)).

אין ספק ששיקול הדעת בעניין זה נתון, בסופו של יום, לבית המשפט והוא אינו חייב גם לאמץ את המלצות התסקיר. עם זאת, שירות המבחן נחשב כמסייע משמעותי ביותר בהיותו הגורם המקצועי, בעל הידע, המומחיות והניסיון להעריך בשלב המעצר את מסוכנותו של נאשם, את התאמתן של החלופות המוצעות כדי להפיג את



המסוכנות הנשקפת ממנו, ואת אמצעי הפיקוח הנדרשים, כאשר נשקל שחרור לחלופת מעצר (ר' בש"פ 6426/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (12.8.2009)). זאת ועוד, כידוע, נדרשים טעמים כבדי משקל על מנת להצדיק סטיה מהמלצות שליליות שנקבעו בתסקיר. משנקבעה מסוכנותו של נאשם, הרי שכדי לשחררו לחלופת מעצר, נדרש להבטיח כי ניתן לאיין את המסוכנות באמצעות החלופה המוצעת. (בש"פ 6626/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (21.9.2010)).

10. בענייננו, הוגש כאמור תסקיר אשר הצביע על מסוכנות משמעותית מצדו של המשיב, לצד שלילת החלופה שהוצעה על ידו כבלתי מתאימה לתפקידה. כיון שכך, הציע ב"כ המשיב בפתח הדיון הצעה חליפית, (שהוצעה על אתר ובמפתיע על ידו), ולא הובאה כלל לבחינה קודמת, לא של העוררת ולא של שירות המבחן. דעתי היא, כי שחרור לחלופה מוצעת אחרת בנסיבות כגון דא, ומבלי שהונח על שולחנו של בית המשפט תסקיר עדכני שבחן חלופה זו, ניתן היה להצדיקו רק כאשר מתקיימים נימוקים כבדי משקל לכך (בש"פ 9900/16 **מדינת ישראל נ' הריסון**, פס' 10 [פורסם בנבו] (20.12.2016)). בענייננו לא מצאתי שקיים נימוק של ממש להימנעות מקבלת תסקיר הבוחן את חלופת המעצר החדשה המוצעת, טרם מתן ההחלטה על המשך מעצרו של המשיב או על שחרורו לחלופה.

מסוכנותו של המשיב, כעולה הן מנסיבות האירוע והן מתסקיר שירות המבחן שהונח על שולחן בית המשפט עובר לדיון, היא ברורה וחד משמעית. בנסיבות אלה, מן הראוי היה לאפשר לשירות המבחן לבדוק כדבעי את החלופה החדשה המוצעת, זאת, על מנת שניתן יהיה להגיע להחלטה מושכלת בשאלה האם מתאימה החלופה המוצעת לאיין מסוכנותו של המשיב.

11. אציין כי אין באמור לעיל משום הבעת עמדה לגופה של השאלה בדבר התאמת החלופה המוצעת לתפקידה. עם זאת, לא ניתן לדעתי בנסיבות ענייננו לעשות כן, בלא לקבל תחילה את חוות דעתו המקצועית של שירות המבחן, שלו כידוע הידע, המומחיות והמיומנות לבחון את הנדרש בנושא זה על רקע מאפייני הנאשם המובא לפניו.

בשולי הדברים אעיר כי לא ניתן לשלול גם את טענת העוררת כנגד שחרורו של המשיב לחלופה בלא קביעת ערבויות צד ג' מתאימות, ואף עניין זה ראוי שישקל ע"י בית המשפט קמא.

12. לאור האמור, מתקבל הערר. החלטת בית המשפט קמא מיום 26.8.19 בטלה. המשיב ישאר במעצר עד להחלטה אחרת של בית משפט קמא.

שירות המבחן מתבקש להכין תסקיר מעצר בענייניו של המשיב בו תבחן החלופה המוצעת, ולהגישו לבית משפט קמא עד ליום 8.9.19. עם קבלת התסקיר יקיים בית המשפט קמא דיון מחודש בנוגע לשאלת המשך מעצרו או שחרורו של המשיב לחלופת המעצר.

13. המזכירות מתבקשת להמציא עותק ההחלטה לשירות המבחן, ולהחזיר את התיק לבית המשפט קמא להמשך טיפולו.



תיק הראיות מוחזר לב"כ העוררת.

ניתנה היום, כ"ח אב תשע"ט, 29 אוגוסט 2019, במעמד הצדדים.

יעקב שפסר, שופט, סגן הנשיאה